

Informacija dėl vandens kokybės 2025 metų III ketvirčio tyrimų rezultatų

Informuojame, kad atlikus 2025 metų III ketvirčio geriamojo vandens stebėseną leistina fluoridų koncentracija viršijo **Senosios Įpilties, Klibių, Leliūnų, Rubulių, Vaineikių ir Dauginčių** vandenvietėse.

Fluorido koncentracija šiose vandenvietėse pateikta lentelėje.

Senoji Įpiltis	3,14 mg/l
Klibiai	2,80 mg/l
Leliūnai	5,66 mg/l
Rubuliai	2,15 mg/l
Vaineikiai	4,35 mg/l
Dauginčiai	5,06 mg/l

UAB „Kretingos vandenys“ 2022 m. gruodžio 27 d. iš Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus gavo įsakymą Nr. A1-1334 „Dėl leidimo laikinai nukrypti nuo viešai tiekiamo geriamojo vandens kokybės rodiklių“, kuriame leidžiama iki 2025 m. spalio 1 d. ir gruodžio 9 d. tiekti vandenį su padidėjusia fluorido reikšme. Didžiausia leidžiama laikinoji fluorido rodiklio vertė iki 2025 m. spalio 1 d. Rubuliuose – 2,25 mg/l, Vaineikiuose – 4,39 mg/l, iki gruodžio 9 d. Leliūnuose – 5,70 mg/l.

Bendrovė 2023 m. sausio 12 d. iš Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus gavo įsakymą Nr. A1-28 „Dėl leidimo laikinai nukrypti nuo viešai tiekiamo geriamojo vandens kokybės rodiklių“, kuriame leidžiama iki 2026 m. sausio 4 d. tiekti vandenį su padidėjusia fluorido reikšme. Didžiausia leidžiama laikinoji fluorido rodiklio vertė Senojoje Įpiltyje iki 3,23 mg/l, Klibiuose – 2,90 mg/l. Dauginčiuose – 5,09 mg/l.

Geriamajame vandenyje fluoridas yra beskonis, bekvapis ir bespalvis – vartotojas jo negali pajauti. Lietuvos higienos normoje HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ nustatyta fluorido ribinė rodiklio vertė yra **1,5 mg/l**. Fluoridas būtinas žmogaus organizmui, optimalus šio elemento kiekis lemia dantų atsparumą ęduoniui, užtikrina taisyklingą augančio organizmo kaulų sistemos vystymąsi, tačiau per dideli fluorido kiekiai gali sukelti sveikatos sutrikimų. Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria pernelyg fluoruotą vandenį geriantys žmonės – dantų fluorozė, kaulų fluorozė, taip pat galimi kalcio ir magnio apykaitos sutrikimai. Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis didžiausią riziką gali patirti vaikai 8-10 metų, kurių dantys dar vystosi bei nėščiosios, nes perteklinis fluoridas gali paveikti vaisiaus vystymąsi.

Siekiant išvengti neigiamo fluoridų poveikio, rekomenduojama:

- Vengti vartoti vandenį su padidintu fluoridų kiekiu. Daugiau vartoti sulčių, pieno ir jo produktų, nes kalcis sunkina fluorido įsisavinimą organizme. Vitaminai C ir B1 padeda fluoridui greičiau pašalinti iš organizmo;
- Dantų priežiūros priemonės (pastą, skalavimo skysčius) rinktis su mažesniu fluorido kiekiu arba visai be jo;
- Nevartoti druskos su fluoru bei maisto papildų, kuriuose yra fluoro;

„Fluoridas ir jo poveikis žmonių sveikatai“ skiltis parengta remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengta medžiaga